

# Expert na bezpečnost zná pro školy levná a účinná opatření

Benešovsko – O bezpečnosti dětí a personálu škol se toho už hodně řeklo, napsalo i natočilo. Jak ale právě na tuhle problematiku, o níž se začalo častěji informovat až po tragédii na učilišti ve Žďáru nad Sázavou, kde duševně nemocná žena smrtelně zranila šestnáctiletého studenta, nahlíží ten, který má bezpečnost, respektive její udržování v popisu své práce? „Je samozřejmé, že když někdo ublíží dětem, tak to vždy vzbudí mimořádný zájem občanů i médií," začíná Jiří Dolejš někdejší bezpečnostní ředitel ze státní správy, poradce ministra a současný bezpečnostní konzultant trochu zešířena povídání na dané téma. Připomíná současně, že to, co viděl, vyjádření odpovědných pracovníků školství a další komentáře vlastně jen popisuje nynější reálný stav úrovně bezpečnosti v našich školách.

„Bohužel jsem nikde nezaznamenal v jejich prohlášení zcela konkrétní a okamžité funkční kroky k pozitivní změně," je hodně přísný v hodnocení přijatých opatření.

Jako člověk, který má chránit slušné občany před zvlášť těch druhých, ale není příznivcem uveřejňování detailů v oblasti zabezpečení. Přesto i to, co bylo už řečeno, mu připadá pouze jako obyčejné stížnosti popisující nákladnost přijímání účinnějších bezpečnostních opatření. „Přitom by ve většině případů stačilo upravit stávající organizační opatření," je si Jiří Dolejš jist efektivním a především velmi laciným opatřením, které by se dalo realizovat dokonce i bez narušení běžného provozu škol.

„Žádný technický systém sám o sobě nezaručí vyšší bezpečnost, i když může být za jistých okolností přínosem," míní Jiří Dolejš.

## **Existuje nějaká univerzální rada, jak případům, jako se stal ve Žďáru nad Sázavou zabránit?**

Těmto věcem úplně neumí zabránit nikdo. Jak jsem ale výše naznačil, existují poměrně levné možnosti, jak úroveň zabezpečení zlepšit. Je faktem, že řada bezpečnostních opatření může poněkud omezovat možnost volného pohybu. Nejsou vždy třeba drahá zabezpečovací zařízení, je to však případ od případu. Pak jsou tady objektivní faktory, na kterých je třeba zapracovat. Dohled státu nad nebezpečnými psychopaty, opravdové dodržování stávajících režimových opatření na školách a jejich průběžná kontrola nebo například diskuse s dětmi o možných nebezpečných situacích. Na druhou stranu v naší zemi není situace v tomto ohledu zatím nijak tragická. Alespoň co se týká událostí podobných případu ze Žďáru nad Sázavou.

**Podle toho, co naznačujete, existují finančně dostupné metody, které by školy mohly hned teď zavést a tím eliminovat potenciální nebezpečí útoku pomateného člověka.**

### **Je to tak?**

Domnívám se, že ano. Žádný potřebný systém však není stoprocentně účinný. Některým situacím nelze předejít.

### **Nejdou ale takové případy spíš na vrub systémových nedostatků a chyb, než jen aktem pomatence?**

Já bych opravdu neřekl, že situace v České republice je tak špatná.

### **Dobře, tedy jinak. Jak dlouho myslíte, že bude trvat, než se i školy či běžné úřady v Česku opevní ostrahou u vchodu a detekčními rámy?**

Skutečná fyzická ostraha je finančně náročná a na detekční rámy v drtivé většině našich škol ještě čas nenastal. Ovšem pokud by v budoucnosti přibýlo násilných útoků ve školách, například i se zbraní, potom ta situace nastat může. Již dnes si myslím, že dohled odpovědné osoby ze školy v prostorách vstupu do budovy je potřebný a vždy potřebný byl.

### **Co se podle vás musí ještě stát (obecně), aby stát konal v tomto ohledu ještě více. To, že stát koná, nikdo nezpochybňuje. Ale otázka zní, zda by neměl konat více?**

Domnívám se, že více bude konat, až bude docházet k opakovaným násilným případně ozbrojeným útokům v těsném okolí škol eventuálně přímo uvnitř škol.

### **Přeskočme nyní školy do jiné oblasti života. V České republice je řada skutečně strategických, nebo mírněji řečeno důležitých objektů. Například přehrady. Nedovedu si představit, že by nějaký terorista vyhodil do vzduchu celou přehradu a to přes to, že kolem přehrad celé armády policistů či pracovníků ostrah nejsou. Takový akt je asi velmi obtížný úkol a to zejména z technické stránky věci. Vy si takový útok umíte představit?**

Já mám fantazii velkou, ale v současné době si takový útok dovedu představit jen těžko. A podrobnosti o mém mínění a znalostech věci zde sdělovat nemohu.

### **Přehrady nejsou jen téměř nerozbitný beton, ale především voda. Řada přehrad slouží i jako zásobárna pitné vody. U jedné takové na Benešovsku Benešovský deník před lety zjišťoval, zda se něco stane, když se po hrázi bude pohybovat nepovolaný člověk. Tenkrát se nic nestalo. Myslíte si, že je situace, zejména kvůli bezpečnostní situaci ve světě, nyní jiná?**

Já věřím, že, nejen pod tlakem mezinárodní situace, se dotčené úřady o prevenci v této oblasti starají. A jsem přesvědčen, že jim v tom pomáhají i naše bezpečnostní orgány. Je samozřejmé, že důraz na nezbytná bezpečnostní opatření by měl být nyní větší a vždy je co zlepšit.

### **Existuje nějaká univerzální rada, jak nebezpečí napadení zdrojů pitné vody snížit nebo mu zcela zabránit?**

Ano, existuje. Je jím důsledná fyzická bezpečnost, tedy výkon ostrahy, řádná a efektivní organizace všech souvisejících opatření a kontrola. A nepochybně kvalitní monitoring možných hrozeb vykonávaný bezpečnostními složkami státu.

**Jsou finančně dostupné metody, které by stát mohl hned teď zavést a tím eliminovat potenciální nebezpečí útoku teroristů?**

Myslím, že ano.

**Tak řekněte, jaké to jsou!**

Jistě pomůže minimálně aktivnější kontrola dodržování aktuálních bezpečnostních předpisů, ale více zde opravdu nechci a nemohu sdělovat. Jsem ale přesvědčen, že zavedení nových a přísnějších opatření v boji proti terorismu nemusí nutně znamenat významné narušení práv běžných občanů.

**Pořád se bavíme jen hypoteticky. Dokázal byste odhadnout, kolik by stálo opatření, které by případné nebezpečí útoku snížilo dejme tomu o polovinu?**

To by bylo, v nadsázce, věštění z křišťálové koule.

**Jak se jako expert, který ví, co všechno mohou teroristé napáchat, stavíte k případnému znovuzavedení trestu smrti?**

Domnívám se, že obnovení trestu smrti by teroristy neodradilo. Tento typ osob rozhodně ne. Trest smrti je nevratný a nelze vyloučit justiční omyl. Když to posunu, jen si vezměte, že je nemožné, aby stát adekvátně nahradil křivdu neprávem odsouzenému například po dvaceti letech vězení.

**O absolutním trestu jsem hovořil právě v souvislosti s množícími se útoky na nevinné lidi. Myslíte si, že by takové mimořádné opatření, vztažené jen k teroristům za jejich mimořádně závažné skutky s mnoha oběťmi, jejich další následovníky neodradilo?**

Jak jsem odpověděl, myslím, že ne.

Autor: Zdeněk Kellner